715/05

Den 17. januar 2005 blev i sag nr. 63.717:

xxxxx xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx xxx xxxxxx
xxxx xxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Nordea Pension, klager over selskabets omkostningsberegning.

Det fremgår af sagen, at klageren i 1995 oprettede en kapitalforsikring i Tryg Forsikring A/S. Til aftalen var knyttet en investeringsaftale. Af aftalens punkt 7 fremgår, at nettoafkastet beregnes med fradrag af de til enhver tid gældende omkostningsbidrag, der anmeldes til Finanstilsynet. Af punkt 9 fremgår, at eventuelt negativt afkast ikke tilskrives kontoen. For denne garanti mod negativt afkast blev ved ordningens etablering beregnet en præmie på 0,35 % af opsparingen, hvilket var anmeldt til Finanstilsynet.

I 1998 lancerede selskabet et linkprodukt uden garanti, hvilket kunderne blev orienteret om i skrivelse dateret september 1998.

Klageren valgte imidlertid at fortsætte ordningen med garanti.

Med virkning fra 1/9 2003 blev garantipræmien hævet fra 0,35 % til 0,70 %. Forhøjelsen blev anmeldt til Finanstilsynet, og kunderne blev orienteret herom i et kundeblad i august 2003. På dette tidspunkt var klagerens midler placeret i korte danske obligationer og kontant med ringe kursrisiko henset til den korte restløbetid på ordningen.

Ved skrivelse af 12/9 2003 til selskabet tilkendegav klageren, at han var utilfreds med omkostningsstigningen. Han opsagde samtidig forsikringsordningen til udgangen af 2003 samtidig med, at han gav instrukser om midlernes placering.

I forbindelse med behandlingen i nævnet har selskabet i skrivelse af 28/4 2004 tilbudt at forlige sagen således:

> "Imidlertid finder vi, at det er åbenbart, at klageren ikke har været opmærksom på sin mulighed for at fravælge garantien, hvilket der kunne have vært god fornuft i, da midlerne blev placeret i obligationer med reduceret risiko og kontant. Vi vil derfor tilbyde, at klageren bliver stillet som om han havde fået specifik rådgivning herom og havde fulgt rådgivningen.
>
> Med udgangspunkt i klagerens egen opgørelse vil vi tilbyde at godtgøre klageren præmien for garantien med kr. 5.064,00. Det er dog en forudsætning, at sagen hermed er lukket."

Klageren har ikke ønsket at afslutte sagen som foreslået af selskabet.

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal tilbagebetale for meget opkrævet omkostningsbidrag 16.620 kr. samt renter heraf fra de respektive valørdatoer.

Beløbet er opgjort således: 10.533 kr. i Investment Management 0,5 % af indestående, 5.064 kr. i fondsbidrag for Investeringsgaranti opkrævet for korte obligationer og kontant konto samt for lidt tilskrevet rente af kontant indestående 1.023 kr. Klageren har dog efterfølgende frafaldet kravet på 1.023 kr., således at påstanden endeligt er opgjort til 15.597 kr.

Klageren har påpeget, at omkostningerne i de 4 år, ordningen lå i Tryg Forsikring A/S, var uændrede, medens der i de 4 år, ordningen lå i Nordea Pension, er gennemført en række - åbne og skjulte - gebyrforhøjelser på i alt 1,18 % til nu 2,53 %. Klageren har gjort gældende, at hvis gebyret på en livsforsikring forhøjes, er det meget omkostningsfyldt for en kunde, der ønsker at ophæve aftalen. Han har anført, at gebyrforhøjelser,

som indføres efter aftalens indgåelse, derfor bør være berettigede og rimelige, hvilket ikke er tilfældet, når Nordea Pension på fire år næsten fordobler gebyret.

Klageren har i skrivelse dateret 12/5 2004 redegjort således for posterne i sin påstand:

"**Krav 10.533 kr. vedr. 0,5 % Investment Management opkrævet siden 1. juli 2000.**

Nordea henviser til investeringsaftalens pkt. 7, ifølge hvilken en kundes nettoafkast beregnes med fradrag af bl.a. de til enhver tid gældende omkostningsbidrag, der anmeldes til Finanstilsynet.

Mine midler blev overført til Nordea Link på Nordea's foranledning, ikke på min. Jeg blev ikke orienteret om, at der nu var et yderligere gebyr på 0,5 %. Gebyret er tilsyneladende heller ikke blevet anmeldt til Finanstilsynet, således som det skal jf. aftalens pkt. 7. Min påstand er derfor, at gebyret er opkrævet uberettiget.

Krav 5.064 kr. vedrørende investeringsgarantien. Det fremgår ikke af Nordea's brev fra september 1998, da linket uden garanti (Investeringsaftale B) blev lanceret, at dette ville være omkostningsmæssigt billigere. Begrundelsen var alene, at 'De får fuldstændig frit investeringsvalg - også de sidste 3 år af investeringsperioden.' Aftale B var da heller ikke billigere i 1998, fordi garantipræmien først blev opkrævet fra 2000. Derfor ændrede jeg ikke mit valg i 1998.

Mine midler blev i januar 2002, tre år før udbetalingen, overført til korte danske obligationer med kun ringe kursrisiko, eller vel snarere slet ingen. Overførslen skete alene på Nordea's foranledning, og selskabet burde naturligvis samtidig hermed have overførte midlerne til aftale B, fordi det ville være i overensstemmelse med redelig forretningsskik ikke at opkræve en garantiprovision, hvor der ingen kursrisiko var at garantere. Nordea lod imidlertid blot aftale A fortsætte, og min påstand er derfor, at garantipræmien er opkræver uberettiget."

Klageren har om anmeldelse af omkostninger til Finanstilsynet i skrivelse dateret 12/5 2004 anført:

"Den anden vedrører, at Nordea flere steder i sit brev skriver, at det og det er anmeldt til Finanstilsynet. E.M., direktør for Finanstilsynet 1987 - 2000, skriver side 138 i sin bog 'Vagthund og Syndebuk' følgende: 'Tilsynsvirksomheden er efterfølgende, ikke forudgående. Der er næsten intet, der skal godkendes på forhånd, og Tilsynet skal og kan ikke holde øje med alt og alle.'

Der er altså ikke tale om nogen blåstempling, fordi noget er anmeldt til Finanstilsynet. Selskabet har et selvstændigt ansvar for sine handlinger, især, når der som her, efter overtagelsen af Tryg's portefølje er sket en sammenblanding af forsikrings- og bankvirksomhed. Men som E.M. også skriver på side 116 i sin bog: 'Når man har brug for det, pynter det jo altid at kunne sige, at dette eller hint er tiltrådt af Finanstilsynet'.

Gebyrerne er fordoblet siden overtagelsen af Tryg's portefølje, og det er der ikke nogen omkostningsmæssig begrundelse for, men alene en indtjeningsmæssig. Det er en så eklatant ændring af de forudsætninger, der lå til grund, da jeg indgik aftalen med Tryg i 1995, at det i sig selv et tilstrækkeligt til at slutte, at opkrævningerne er uberettigede."

Klageren har i skrivelse af 25/6 2004 endvidere anført:

"Der er derfor i 2000 ikke blot tale om en navneændring, således som Nordea hævder, men om en overførsel til en fond. Dertil kommer, at det nye 0,5 % var et **tillæg** til det allerede gældende omkostningstillæg på 0,75 %, som jo var betaling for fondsplejen og i øvrigt også investeringsgarantien. Jeg er aldrig blevet underrettet om dette nye gebyr, og det fremgår da heller ikke af den seneste, fra den 1.1.2003, gældende investeringsaftales punkt 7, *Beregning af afkast*, hvori der står: 'Der foretages en separat afkastberegning for hver afdeling baseret på udviklingen i markedskursen for afdelingen tillagt eventuelt udbytte og med fradrag af handels- og fondsomkostninger.' Ikke 'et ord om 0,5 % Investment Management står der!"

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse dateret 28/4 2004 anført:

"Som følge af den negative udvikling på finansmarkederne blev den nævnte garanti ofte belastet, idet der opstod negative afkast på mange linkordninger. Derfor så vi os nødsaget til at hæve præmien for garantien fra de nævnte 0,35 % til 0,70 % p.a. med virkning fra 1. september 2003. Vi skal medgive, at det ser voldsomt ud med en fordobling af præmien, men det skal ses i sammenhæng med at præmien ikke er blevet hævet i tidligere år med negative afkast."

Selskabet har endvidere i skrivelse dateret 10/6 2004 anført:

"**Ad kr. 10.533**

"N.J.B. skriver i sit brev den 12. maj, at han ikke har ønsket at overføre sin ordning til Nordea Link. Hans pensionsordning er **ikke** overført, selskabet har blot skiftet navn i forbindelse med Unibanks overtagelse af Trygkoncernen med senere navneskifte til Nordea.

Der er ikke indført nyt gebyr i forbindelse med indførelsen af investeringsforeninger. Vi har tidligere opkrævet et fondsgebyr, og det gebyr der opkræves i dag hos investeringsforeningen kaldes gebyr for investment management.

Vi skriver i vort brev af 28. april, at gebyret indgår i det beregningsgrundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet, og at vi har hjemmel til at opkræve dette i pkt. 7 i den indgåede investeringsaftale.

Det er ikke rigtigt, når klageren skriver, at anmeldelse til Finanstilsynet ikke er sket, og klageren har da heller ikke fortalt, hvad han baserer denne oplysning på.

ad kr. 5.064

Klageren skriver, at overførelsen af midlerne til korte danske obligationer alene skete på Nordeas foranledning. Det er ikke korrekt. Det fremgår af investeringsaftalens (bilag 1) punkt 3 næstsidste afsnit i højre spalte, hvorledes der forholdes med indestående midler 3 år før aftalens udløb. Der er således en aftale mellem parterne herom, og vi mener heller ikke, at klageren har protesteret herimod.

I det nævnte stykke er anført, at investeringen overføres til papirer med ringe kursrisiko. Da der trods alt var en vis kursrisiko, har vi ikke haft anledning til at anbefale klageren, at han skulle opgive sin garantidækning. Klageren er tidligere informeret om muligheden for at ændre ordningen til en aftale uden garanti uden at have reageret herpå.

Vi mener derfor principielt, at vi har været berettiget til at beregne os en præmie for garantien.

Det forhold, at klageren nu ikke længere mener, at han har haft brug for garantien, gør ikke vores garanti uvirksom. Vi mener heller ikke at klageren tidligere har reklameret over for os.

Vort tilbud om betaling af beløbet skal ses som et forsøg på at afslutte sagen forligsmæssigt og det står vi ved, hvis sagen dermed er afsluttet."

I investeringsaftalen hedder det bl.a.:

"Der foretages en separat afkastberegning for hver afdeling på basis af løbende afkast samt på grundlag af de ultimo hver måned gældende værdier.

Den enkelte kontos nettoafkast beregnes på basis af de valgte afdelingers afkast med fradrag af de til enhver tid gældende omkostningsbedrag, der anmeldes til Finanstilsynet, og realrenteafgift af realrenteafgiftspligtigt afkast. Eventuel latent realrenteafgift korrigeres med en afgiftssats. Den latente realrenteafgiftssats til enhver tid værende størrelse anmeldes til Finanstilsynet."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder ikke grundlag for at tilsidesætte de forhøjelser af omkostningsbeløbene, som selskabet har foretaget med hjemmel i investeringsaftalen. Nævnet finder ikke grundlag for at betvivle, at forhøjelserne er behørigt anmeldt til Finanstilsynet.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen